

INNOVATIEVE LESMATERIALEN

James veiligheidshorloge

Voorwoord:

Beste leraar, beste lezer

Fijn dat je interesse hebt in de lesmaterialen rond innovatieve technologie, technieken of thema's in de zorg!

Kwalitatieve zorg met een focus op het langer zelfstandig (thuis) wonen in een menswaardige context is op vele vlakken van onze samenleving een speerpunt geworden. Vanuit de zorgsector bestaat er reeds een kader (visie) hierop en zijn er vele innovatieve toepassingen die zich specifiek hierop richten. Voor scholen blijft dit echter een 'ver-van-mijn-bedshow', omdat de materialen niet zijn aangepast op gebruik in een onderwijscontext of omdat ze in één-op-één trainingen worden gebruikt bij rechtstreekse klanten (zorginstellingen).

In een breed samenwerkingsverband met diverse partners (onderwijs, leveranciers, producenten, zorgprofessionals, sector ...) hebben we ingezet op het vertalen en ontwikkelen van lesmateriaal rond deze thema's. Die materialen kan je vinden in deze bundel (samengevoegd) en zullen ook via de website van RTC Antwerpen gestructureerd worden aangeboden. www.rtc-antwerpen.be

Om te zorgen voor een mate van uniformiteit, wordt bij deze materialen vaak verwezen naar 'dezelfde' personen. Dit zijn fictieve profielen/persona's die hiervoor werden ontwikkeld. Elke persoon heeft zijn eigen unieke kenmerken, problematieken, omgeving enz. Door op deze manier te werken willen we leerlingen stimuleren zelf mee na te denken over de zinvolheid van het aanwenden van een bepaalde toepassing: wie heeft er hier baat bij en hoe kan je dit best inzetten?

Tot slot geven we nog graag mee dat we de leraren zelf de vrijheid willen geven de materialen verder aan te passen en te differentiëren naar hun specifieke doelgroep: sterkere groepen of groepen uit hogere jaren kunnen worden uitgedaagd door het weglaten van de informatie in de oefeningen en hen zelf de correcte selectie/synthese te laten maken voor 'hun patiënten' (de personages) en zo ook de juiste functionaliteiten te laten kiezen die een toepassing/techniek te bieden heeft.

Heb je bij het werken met deze materialen feedback, dan horen we die graag!

Inhoudstafel

Voorwoord:.....	2
Inhoudstafel.....	3
1. Onze zorgvragers:	4
A. Jeannine De Backer.....	5
B. Samuel Dubois.....	6
C. Mohammed Yahou	7
2. Innovatieve lesmaterialen – James veiligheidshorloge	8
- https://www.standaard.be/cnt/dmf20180817_03669604	9
>>> leerlingen krijgen verschillende krantenartikelen om te lezen met vragen om over na te denken.	9
- Waarover gaat het artikel?	9
- Wat is het gevaar?	9
- Op welke manieren zou je dat kunnen voorkomen?.....	9
>>> gezamenlijke brainstorm om tot een conclusie te komen.....	9
● Vorig jaar 136 geriatrische zorgvragers vermist: senioren met dementie krijgen polsbandje met chip. ...	9
- https://www.hln.be/binnenland/vorig-jaar-136-bejaarden-vermist-dementie-senioren-krijgen-polsbandje-met-chip~ac582507/	9
● Opnieuw dementerende vermist, terwijl er een simpele oplossing lijkt te zijn. Al is de vraag of die wettelijk mag?	9
- https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20230227_96682591	9
>>> Hoe zouden we het James veiligheidshorloge kunnen inzetten?	9

1. Onze zorgvragers:

Disclaimer: volgende persona's zijn fictief. Alle gegevens, data enz. werden gesimuleerd en hebben geen betrekking op reële situaties. De foto's van de fictieve zorgvragers komen uit www.pixabay.com

Jeannine De Backer

- 78 jaar
- Gehuwd met Jack
- Heeft 1 kind en 2 kleinkinderen

BESCHRIJVING

Jeannine is sinds afgelopen weekend terug thuis na een opname in het ziekenhuis. Ze heeft drie weken geleden een hartinfarct doorgemaakt. Jeannine moet nog steeds cardiale revalidatie volgen. De kinesist van deze cardiovalidatie heeft haar enkele oefeningen meegegeven om thuis te oefenen.

WOONSITUATIE

Ze woont samen met haar man in een assistentiewoning.

GEDRAG EN EMOTIES

Jeannine is graag zelfstandig en vindt het frustrerend dat sommige dingen niet meer zelf lukken.

DAGELIJKSE PROBLEMEN

Door haar beperkte fysieke vermogen, kosten ADL activiteiten (wassen, kleden, tafel dekken/afruimen) haar momenteel veel moeite. De ergotherapeut, die regelmatig passeert in de assistentiewoning van Jeannine, heeft daarom voorgesteld om eens samen met haar te kijken of er een zorgtechnologie is die haar kan ondersteunen bij ADL activiteiten. Hierdoor kan Jeannine toch haar zelfredzaamheid behouden. Ze draagt sinds deze opname steunkousen met een gesloten tip. Bijkomend heeft Jeannine veel last van een perkamentachtige, dunne huid ter hoogte van haar scheenbenen. Voor Jeannine is zelfredzaamheid belangrijk.

B. Samuel Dubois

Samuel Dubois

- 82 jaar
- Weduwnaar
- Geen kinderen

BESCHRIJVING

Samuel ervaart mentaal geen problemen, maar is eenzaam. Hij heeft wel fysieke beperkingen: door zwaarlijvigheid (morbide obese) is Samuel bedlegerig aangezien zijn knieën het gewicht niet meer kunnen dragen. Samuel wordt dagelijks na de ochtendzorg met behulp van de passieve tillift in de rolstoel gezet. Na het middagmaal wordt Samuel terug in bed gelegd.

WOONSITUATIE

Samuel woont in een woonzorgcentrum. Samuel heeft geen familie die hem komt bezoeken.

DAGELIJKSE PROBLEMEN

Samuel ligt op een alternatiematras omwille van een verhoogd risico op decubitus. Hij ondervindt problemen om zich zelfstandig comfortabel te positioneren.

GEDRAG EN EMOTIES

Samuel voelt zich vaak eenzaam. Sinds kort is Samuel vaak agressief tegenover het verplegend personeel. Bij verzorgende handelingen zoals wassen of kleden of tijdens transfers met de passieve tillift, slaat hij met zijn vuisten in het rond. Hij neemt ook hardhandig de armen en handen van het verplegend personeel vast waardoor zij hun werk niet meer naar behoren kunnen uitvoeren en zich zelfs bedreigd voelen.

C. Mohammed Yahou

Mohammed Yahou

- 85 jaar
- 2 kinderen

BESCHRIJVING

Meneer Mohammed Yahou heeft beginnende dementie. Hierdoor vergeet hij welke gebeurtenissen op de planning staan en op welke tijdstippen hij zijn medicatie moet innemen. Zijn kinderen willen Mohammed graag ondersteunen maar weten niet goed hoe.

WOONSITUATIE

Mohammed woont in een woonzorgcentrum voor mensen met beginnende dementie

DAGELIJKSE PROBLEMEN

Naast de vergeetachtigheid heeft Mohammed ook moeite met het uitvoeren van dagelijkse handelingen die voorheen wel nog gingen. Zo stond hij laatst een kwartier naar het koffieapparaat te kijken en te wachten zonder op de start knop gedrukt te hebben.

Mohammed is ook al enkele keren 's nachts naar buiten gegaan waardoor hij vermist was voor enkele uren.

2. Innovatieve lesmaterialen – James veiligheidshorloge

Senioren die worden vermist halen steeds vaker de headlines van het nieuws. Personenalarmsystemen gekoppeld aan de woning bieden een oplossing bij een val/... maar stoppen met werken wanneer de zorgvrager te ver buiten de woning komt. Verder is zo'n knop vaak erg herkenbaar en stigmatiserend. 'James' is een veiligheidshorloge dat werkt met een eigen SIM-kaart, waardoor locatiebepalingen en oproep/alarm mogelijk is. Verder kunnen ook vitale functies vanop afstand worden opgevraagd of kan er een automatisch alarm komen wanneer bijvoorbeeld de hartslag zakt onder een bepaalde frequentie (medisch probleem of uitdoen uurwerk).

Tip: de volgende bundel is erg gericht op zelfstandig werk. Voor de begeleider kan het handig zijn het portaal online te openen en dit via de beamer te tonen. Zo kan er even worden stilgestaan bij het inloggen alsook bij de structuur van het portaal. Ook kan het raadzaam zijn het uurwerk in groepjes even te bekijken en de knoppen en menustructuur even samen te overlopen.

JAMES VEILIGHEIDSHORLOGE		
LESDOELEN	De leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • kunnen de verschillende functionaliteiten van het veiligheidshorloge opsommen; • kunnen na het bekijken van de instructiefilmpjes zelfstandig de verschillende functionaliteiten instellen van het veiligheidshorloge. • Kunnen de verschillende functionaliteiten van het veiligheidshorloge interpreteren en rapporteren. 	
LESVERLOOP		
CONTEXT INSTAP VAN DE LES	Krantenartikelen + brainstorm <ul style="list-style-type: none"> • Om de twee dagen wordt een geriatrische zorgvrager vermist. 	

	<p>- https://www.standaard.be/cnt/dmf20180817_03669604</p> <p>>>> leerlingen krijgen verschillende krantenartikelen om te lezen met vragen om over na te denken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Waarover gaat het artikel? - Wat is het gevaar? - Op welke manieren zou je dat kunnen voorkomen? <p>>>> gezamenlijke brainstorm om tot een conclusie te komen.</p>	
INSTRUCTIE	<p>Bekijken de infofilmje over de James veiligheidshorloge</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=-SgIjPe_PXQ</p> <p>>>> Welke functies zou dit veiligheidshorloge kunnen hebben?</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> ● Vorig jaar 136 geriatrische zorgvragers vermist: senioren met dementie krijgen polsbandje met chip. - https://www.hln.be/binnenland/vorig-jaar-136-bejaarden-vermist-demente-senioren-krijgen-polsbandje-met-chip~ac582507/ ● Opnieuw dementerende vermist, terwijl er een simpele oplossing lijkt te zijn. Al is de vraag of die wettelijk mag? - https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20230227_96682591 <p>>>> Hoe zouden we het James veiligheidshorloge kunnen inzetten?</p>	

	<p>Bekijk de filmpjes en probeer dit uit op het horloge/het portaal. Je zal de informatie later nodig hebben voor de verschillende casussen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hoe moet je inloggen op het portaal? - https://youtu.be/2c8YNWpWKw8 2. Hoe het horloge configureren? - www.youtube.com/watch?v=M74bvlrri_A 3. Hoe de gebruiker van het horloge lokaliseren? - https://www.youtube.com/watch?v=xQ3bJtGvicw 4. Hoe een SOS beheren? - www.youtube.com/watch?v=M74bvlrri_A 5. Hoe de SOS-geschiedenis bekijken? - www.youtube.com/watch?v=Ja87IJLLsac 6. Hoe berichten versturen en ontvangen? - www.youtube.com/watch?v=Vu9iV2j8D_g 7. Hoe de vitale functies meten en registreren ? - www.youtube.com/watch?v=Vu9iV2j8D_g <p>>>> Welke vitale functies kan je meten en registreren?</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Hoe berichten versturen en ontvangen? - www.youtube.com/watch?v=Vu9iV2j8D_g <p>OPDRACHTEN UIT TE VOEREN MET DE JAMES VEILIGHEIDSHORLOGE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stuur een bericht naar het horloge aan de hand van de instructie filmpjes. 	<div style="text-align: center;">1</div> <hr/> <div style="text-align: center;">2</div> <hr/> <div style="text-align: center;">3</div> <hr/> <div style="text-align: center;">4</div> <hr/> <div style="text-align: center;">5</div> <hr/> <div style="text-align: center;">6</div>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - Stuur een bericht naar het portaal aan de hand van de instructiefilmpjes. - Lokaliseer het uurwerk aan de hand van de instructiefilmpjes. - Meet de vitale functies van jezelf aan de hand van de instructiefilmpjes. 	<p style="text-align: center;">7</p>
		<p style="text-align: center;">8</p>
<p>ZELFSTANDIG AAN DE SLAG</p> <p>CASUSSEN</p>	<p>Lees onderstaande casussen. Noteer telkens welke functionaliteiten van het veiligheidsuurwerk zouden kunnen worden toegepast bij de zorg van deze persoon.</p> <p>Wie van deze 3 zou het meest baat hebben bij het gebruik van dit uurwerk?</p> <p>CASUS 1:</p> <p>Mevrouw Jeannine De Backer (78 jaar, gehuwd) is sinds afgelopen weekend terug thuis na een opname in het ziekenhuis. Ze woont samen met haar man in een assistentiewoning. Mevrouw heeft drie weken geleden een hartinfarct doorgemaakt. Jeannine moet nog steeds cardiale revalidatie volgen. De kinesist van deze cardiovalidatie heeft haar enkele oefeningen meegegeven om thuis te oefenen. Mevrouw draagt sinds deze opname steunkousen met een gesloten tip. Bijkomend heeft mevrouw veel last van een perkamentachtige, dunne huid ter hoogte van haar scheenbenen. Voor Jeannine is zelfredzaamheid belangrijk. Ze heeft geen enkele moeite om nieuwe zaken aan te leren.</p> <p>CASUS 2:</p> <p>Meneer Mohammed Yahou (85 jaar) is een bewoner in een woonzorgcentrum met beginnende dementie. Door deze dementie vergeet de bewoner welke gebeurtenissen op de planning staan en op welke tijdstippen hij zijn medicatie moet innemen. Daarom beslist het verzorgend team om de planner van de Zorabot Billy-Billy hiervoor te gebruiken. Mohammed is ook al enkele keren 's nachts naar buiten gegaan (dwalen door desoriëntatie)</p>	

	<p>waardoor hij vermist was voor enkele uren. Na het teamoverleg is beslist om gebruik te maken van de Nobli-lamp.</p> <p>CASUS 3:</p> <p>Meneer Samuel Dubois (82 jaar) verblijft in een woonzorgcentrum. Hij ervaart mentaal geen problemen, maar hij heeft wel fysieke beperkingen. Wegens zwaarlijvigheid (morbid obesity) is Samuel sinds korte tijd bedlegerig aangezien zijn knieën het gewicht niet meer kunnen dragen. Samuel wordt dagelijks na de ochtendzorg met behulp van de passieve tillift in de rolstoel gezet. Na het middagmaal wordt Samuel terug in bed gelegd. Samuel ligt op een alternatieve matras wegens een verhoogd risico op decubitus. Hij ondervindt problemen om zich zelfstandig comfortabel te positioneren. Samuel heeft geen familie die hem komt bezoeken. Het idee vanuit het team is om de Zorabot te gebruiken om hem te helpen de eenzaamheid tegen te gaan.</p>
<p>REFLECTIE</p>	<p>>>> Welke functionaliteiten heb je leren kennen?</p> <p>>>> Wat zijn de voordelen van het JAMES veiligheidshorloge?</p> <p>>>> Wat kunnen de eventuele nadelen zijn bij het veiligheidshorloge?</p>

Evalueer jezelf

Zet een kruisje in het passende vakje	Ja	+/-	Nee
Ik heb voldoende rekening gehouden met mijn persoonlijke- en handhygiëne.			
Ik heb alles op voorhand goed en veilig klaargezet.			
Ik was heel enthousiast tijdens de activiteit.			
Ik heb steeds oog gehad voor de veiligheid.			
Ik heb aandacht geschonken aan het milieu en het zuinig werken.			
Ik heb oog gehad voor de hygiëne van de zorgvrager (vuile gezichten, handen ...)			
Ik heb aandacht gehad voor het welbevinden van de zorgvragers.			
Ik heb ergonomisch kunnen werken.			
Ik heb de zorgvragers positief gestimuleerd.			
Ik sprak correct en duidelijk Nederlands.			
Ik spreek met veel intonatie en mijn taal is aangepast aan de leeftijd van de zorgvragers.			
Ik heb alles netjes opgeruimd of heb de zorgvragers hierbij betrokken op een correcte manier.			
Ik heb de zorgvragers goed kunnen observeren.			
Ik heb, indien van toepassing, gerapporteerd (schriftelijk en/of mondeling)			

- Ben je zelf tevreden over je activiteit? Begeleiding, deelname, enthousiasme?